

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 11P/41/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114206407
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Novotná Mlinárčsiková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2015:7114206407.7

Uznesenie

Okresný súd Košice I v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú C. B., N.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: matka: X. B., N.. XX.X.XXXX, A. K., B. XX a otec: M. B., N.. X.XX.XXXX, A. K., T. XX o návrhu starých rodičov Y. B., N.. XX.X.XXXX, A. K., T. XX P. K.N. B., N.. XX.X.XXXX, A. K., T. XX, zastúpení JUDr. Timeou Schwarcovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Pražská 4 na nariadenie predbežného opatrenia takto

rozhodol:

Starí rodičia s ú o p r á v n e n í stretávať sa s mal. TZ.D. B., N.. XX.XX.XXXX tretí týždeň v mesiaci v stredu od 16.00 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti matky.

V prevyšujúcej časti návrh na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Starí rodičia mal. dieťaťa návrhom na nariadenie predbežného opatrenia doručeného súdu dňa 7.3.2014 žiadali, aby upravil styk maloletej C. B., N.. XX.XX.XXXX na čas do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej tak, že je oprávnené stretávať sa so starou mamou a starým otcom každý týždeň v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod. tak, že maloletú si starí rodičia prevezmú v mieste bydliska maloletej.

Starí rodičia maloletého dieťaťa súčasne podali návrh o úpravu styku s maloletou C. B., N.. XX.XX.XXXX tak, že sú oprávnení stretávať sa s maloletou každý týždeň v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod.

Konanie o návrhu na úpravu styku starých rodičov s mal. dieťaťom a návrh na nariadenie predbežného opatrenia je vedené pod sp. zn. 11P/41/2014 na Okresnom súde Košice I.

Starí rodičia v návrhu uviedli, že z manželstva ich syna M. B. B. X. B. pochádza maloletá C. B., N.. XX.XX.XXXX. S maloletou sa do rozvodu manželstva ich syna pravidelne stretávali. Matka dieťaťa presne určovala v akom čase sa môžu s maloletým dieťaťom stretávať, pretože si neželala ich pravidelné návštevy. Pomáhali jej s výchovou maloletej pravidelne a mali s maloletou dobrý vzťah. Keďže bývali v jednom bytovom dome a aj v jednom vchode bolo prirodzené aj pre maloletú, že spoločne chodili na prechádzky, výlety. Mali vytvorený veľmi silný citový vzťah, keďže obaja sa jej intenzívne venovali. Zo strany matky už žil len jej otec, avšak ten nebol ani na svadbe vlastnej dcéry, takže mali pocit, že aj matke supľujú rodinu, ktorá jej veľmi chýbala.

Aj po rozvode manželstva sa s maloletým dieťaťom pravidelne stretávali. Pretože styk otca s dieťaťom bol súdom určený podľa ich názoru len v minimálnom rozsahu, samozrejme ako starí rodičia boli pri styku otca s maloletým dieťaťom prítomní. Bývajú v jednom vchode a stále sa na ňu tešili. Maloletá bola s nimi šťastná, väčšinu aj zabudla na strach z toho, že nesmela k nim prejavovať radosť a náklonnosť, pretože sa bála matky. Mysleli si, že to prejde a matka sa umúdiri v prospech dieťaťa, ale vidia, že jej agresivita sa aj voči nim len stupňuje. S maloletým dieťaťom chodili na veľmi krátka výlety, aby sa pohrala a tešila a bola naozaj veľmi šťastná. Niekedy nechcela ísť domov, avšak syn nesmel meškať

ani pol hodinu, pretože už matka volala policajtov, že mešká. Maloleté dieťa bolo v ich prítomnosti veľmi spokojné a veselé. Môžu to potvrdiť aj známi, s ktorými väčšinou na takéto výlety chodievali. Nemali žiadny problém, len naozaj minimálny čas na seba. Mysleli si, že časom budú môcť ísť aj na spoločnú dovolenku. Maloletej nakúpili rôzne veci, avšak tieto matka odmietla od otca prevziať a všetko, čo kúpili doniesol naspäť domov. Bola situácia, keď jej kúpili ružovú mikinu podľa jej výberu. Nechcela ju zobrať domov, lebo sa bála. Povedala, že aj tak jej nedovolila ju nosiť a že jej ju zoberú. Maloleté dieťa, keď sa vracalo domov, stále sa pýtala, či pre ňu otec príde a v podstate sa tešila na ďalšie stretnutie.

Matka už pri rozvodovom konaní bola presvedčená, že maloletá nemá vyrastať pri starých rodičoch, ale pri svojich vlastných rodičoch a teda najmä u matky. Je však podstatné, že C. teraz vyrastá najmä u svojho dedka. Matka tak isto ako v čase rozvodu ich syn chodí do práce na zmeny a teda starostlivosť o maloletú zabezpečuje väčšinou starý otec zo strany matky.

Starých rodičov mrzí, že v dôsledku postoja matky voči otcovi a jeho rodine robí všetko preto, aby stratili kontakt s maloletou. Potvrzuje to aj sťažnosť otca matky zo dňa 14.3.2013, v ktorej ich bezdôvodne označuje ako ľudí, ktorí túžia po pomste. Smutné je to, že s týmto pánom neboli vôbec v kontakte, nepoznajú ho, pretože sa hneval na dcéru, že sa ide vydávať. Na svadbe svojej dcéry ani nebol a fakticky ani nikto z rodiny. Ak tieto veci rozpráva o nich maloletému dieťaťu, je to hrozné. Je to pre nich príšerný pocit, že vnučka by mala mať o nich celý život takú mienku, že sú psychicky chorí a že chcú odtrhnúť maloletú od jej matky.

Pri poslednej úprave styku syn žiadal, aby mohli byť pri styku s maloletou prítomní aj oni ako starí rodičia. Matka však s týmto nesúhlasila a podľa vyjadrení syna sa starí rodičia môžu domáhať úpravy styku s maloletým dieťaťom.

Nakoľko matka nie je schopná komunikovať s celou rodinou zo strany otca a nie je možná ani dohoda navrhujú nariadiť predbežné opatrenie. V prípade nariadenia predbežného opatrenia musí byť osvedčená danosť nároku, keďže oni ako starí rodičia maloletého dieťaťa, teda jej rodina nijako maloletej neublížili a majú citové väzby k malotej. Táto podmienka je splnená. Čo sa týka podmienky nebezpečenstva hrozacej ujmy a naliehavý právny záujem uvádzajú, že v tomto prípade hrozí, keďže doposiaľ vyčkávali, či sa zmení postoj matky voči nim a tým aj voči záujmom malotej. Matka nemá záujem, aby bol zachovaný normálny duševný vývoj malotej a ani ustanovený kolízny opatrovník nie je schopný hájiť dostatočne záujmy vnučky. V rámci riešenia styku s otcom dieťaťa kolízna opatrovníčka ani raz nenavštívila domácnosť otca, nemala ani záujem o ich stanovisko, napriek tomu, že sťažnosť otca matky adresovaná úradu sa týkala ich ako starých rodičov. K uvedenej sťažnosti sa nemohli vyjadriť.

Z tohto dôvodu je oprávnená ich obava a podozrenie, že príslušné štátne orgány sa nedostatočne zaoberajú záujmom maloletého dieťaťa, jeho psychickým vývojom. Vedia, že základom pre dieťa je byť umyté, najedené, avšak dieťa nepotrebuje len lásku matky, ale aj celej rodiny. Považujú sa za dostatočne schopných starých rodičov, ktorí môžu a chcú svoju rodinu podporiť a poskytnúť vnučke pri jej výchove svoju pomoc. Maloletá má na to právo a považujú to za ich povinnosť ukázať malotej zdravú výchovu, ktorá smeruje k vzájomnej tolerancii.

Vzhľadom na zachovanie citových väzieb k malotej a vzhľadom k tomu, že matka cielene odmieta akúkoľvek komunikáciu, čo nie je dobrým príkladom vo výchove malotej navrhujú, aby súd nariadil predbežné opatrenie.

Z pripojeného rodného listu bolo zistené, že dňa 13.11.2009 sa narodila maloletá C. B.. Otec v rodnom liste zapísaný M. B., N.. X.XX.XXXX a matka X. B., N.. XX.X.XXXX.

Okresný súd Košice I návrh starých rodičov na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 7.3.2014 zamietol.

V priebehu konania bol vypracovaný znalecký posudok znalcom W.. Z. Č. znalcom z odboru psychológie, odvetvie klinická psychológia detí a dospelí dňa 31.8.2015.

V záveroch znaleckého posudku znalec uviedol, že citová väzba malotej k otcovi je ambivalentná s prevahou negatívnych hodnotení. Citová väzba malotej k matke je silne pozitívna, uprednostňuje jej

osobu pred ostatnými, je pre ňu prioritná. Citová väzba maloletej k starému otcovi z matkinej strany je pozitívna. Citová väzba k starým rodičom z otcovej strany je negatívna. V správaní otca matky maloletej smerujúcej k jeho vnučke je potreba vlastniť ovládať, mať absolútnu kontrolu nad svojou dcérou a vnučkou. Bolo to viditeľné i počas ich pobytu v zariadení, kedy bez vyzvania otvára dvere a vstupuje do priestorov vyšetrovne, aby sa presvedčil čo jeho vnučka práve robí, resp., či je v poriadku. V správaní matky je badateľná averzia voči svojmu bývalému manželovi, otcovi jej dcéry. Z dosiahnutých výsledkov znaleckého vyšetrenia vyplýva priame i nepriame ovplyvňovanie mal. C. jej matkou a starým otcom zo strany matky voči osobe jej otca a starých rodičov zo strany otca. Z dôvodu dlhej absencie stretávania sa otca a starých rodičov zo strany otca s mal. C. možno vylúčiť, že z ich strany dochádza k ovplyvňovaniu maloletej. U maloletej nezistil negatívny vzťah k matke ani k starému otcovi z matkinej strany. Negatívny vzťah maloletej k otcovi a starým rodičom z otcovej strany je spôsobený priamym i nepriamym ovplyvňovaním jej osoby zo strany jej matky a starého otca zo strany matky. Znaleckým vyšetrením nezistil skutočnosti, ktoré by mali brániť stretávaniu sa maloletej so starými rodičmi z otcovej strany. Stretávanie sa so starými rodičmi z otcovej strany môže pozitívne vplyvať na jej mentálny vývin. Z dôvodu, že vo vzájomnom kontakte maloletej so svojimi starými rodičmi zo strany otca došlo k dlhodobej pauze, doporučuje prvé tri stretnutia realizovať za prítomnosti matky, aby si dieťa našlo opäť cestu k svojim starým rodičom zo strany otca. Neskôr doporučuje realizovanie týchto stretnutí bez prítomnosti matky. Obaja starí rodičia majú všetky predpoklady, aby ich stretnutia s maloletou pozitívne ovplyvňovali jej ďalší osobnostný vývin. Záverom znalec dôrazne upozornil matku maloletej aj jej otca, aby v záujme zdravého psychického vývinu maloletej zmenil svoj negatívny postoj voči osobe otca maloletej a starým rodičom zo strany otca, aby neprenášali svoje negatívne pocity voči týmto osobám aj na mal. C..

Starí rodičia návrhom doručeným súdu dňa 3.11.2015 požiadali o nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by boli oprávnení starí rodičia stretávať sa s mal. C. B., N.. XX.XX.XXXX každý týždeň v stredu od 15.00 hod. do 19.00 hod. a zároveň by súd uložil matke mal. C. B. podrobiť sa odbornému poradenstvu z dôvodu narušenia riadnej výchovy maloletej.

V návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa vyjadrila matka písomným podaním doručeným súdu dňa 20.11.2015. S návrhom na nariadenie predbežného opatrenia nesúhlasila a žiadala ho zamietnuť. Vo vyjadrení uviedla, že znalecký posudok sa javí byť vypracovaný výlučne v prospech starých rodičov zo strany otca a nezohľadňuje najlepšie záujmy maloletej. Znalec napriek opakovaným odporúčaniam zo strany detského psychiatra ohľadne styku odporučil tak rozsiahly styk starých rodičov s maloletou, ktorý nie je možné v žiadnom prípade rešpektovať a realizovať. Znalecké skúmanie prebehlo spôsobilo maloletej stres predovšetkým z dôvodu otázok, ktoré znalec smeroval voči maloletej, ktoré sa týkali jej otca, napriek tomu, že sa jedná o konanie o styku so starými rodičmi a nie s otcom. Starí rodičia sa o maloleťu začali zaujímať len v nedávnej dobe a to predovšetkým z dôvodu, aby vedeli sprostredkovať jej styk s otcom. V čase keď by sa realizoval styk starých rodičov s maloletou, mohol by sa s ňou neobmedzene stretávať aj jej otec. Styk otca s maloletou je predmetom iného konania vedeného pod sp. zn. 21P/53/2013 na Okresnom súde Košice I. Vydaním takéhoto predbežného opatrenia by sa zmaril účel tohto konania. Konanie starých rodičov považuje za účelové a tí ním nesledujú najlepší zdravotný stav maloletej a jej psychickú pohodu. V prvom rade vplyvom otca starých rodičov zo strany otca došlo k narušeniu psychického stavu zdravého vývoja maloletej. Starí rodičia zo strany otca jej nikdy s maloletou nepomáhali ani sa o ňu nezaujíмали, nepýtali sa či jej niečo nechýba, nezavolali jej na sviatky. Keď sa starí rodičia opierajú o znalecký posudok musí konštatovať, že sa v ňom nenachádza žiadna zmienka o tom, že by maloletej hrozila bezprostredná ujma, teda neexistuje ani naliehavá potreba nariadenia takéhoto predbežného opatrenia. Maloletá sa nachádza v jej starostlivosti, má zabezpečené všetky svoje potreby, či už ide o stravovanie, ošatenie ale i ďalšie potreby, ktoré smerujú k jej zdravému telesnému a duševnému vývoju. Účelové konania starých rodičov zo strany otca je badateľné aj zo samotného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, keďže starí rodičia v podanom návrhu spomínajú viac otca ako seba, resp. hovoria o rodičoch maloletej a nie o starých rodičoch. V žiadnom prípade nezneužíva svoje postavenie ako matky, práve naopak snaží sa konať v najlepšom záujme maloletej a tak, aby bol zabezpečený jej zdravý vývoj do budúcnosti. Starí rodičia si od počiatku nevytvorili pozitívne vzťahy s maloletou, boli nasmerované voči nej a odkedy je maloletá v jej starostlivosti, zaujímajú sa o ňu len veľmi sporadicky. Obvinenia z ich strany voči jej osobe považuje za nepreukázané. Je samozrejmé, že s maloletou si vytvorili pevné citové väzby, keďže od jej troch rokov ju vychováva sama a žijú v spoločnej domácnosti. Je potrebné chrániť viac záujmy dieťaťa ako záujmy starých rodičov. Maloletá je zatiaľ v útlom veku a keď bude nútená do stretnutí, či už so starými rodičmi alebo s otcom, bude opätovne uvádzaná do stresových situácií a bude sa v nej prehlbovať pocit strachu. Je potrebné, aby

maloletá si postupne na styk navykla. Má obavu, že určenie styku predbežným opatrením bude pôsobiť na maloletú nátlakovo a nepriaznivo, teda bude mať opačný efekt, aký by mal byť predbežným opatrením sledovaný. Žiadna bezprostredná ujma maloletej momentálne nehrozí. Pokiaľ ide o vykonanie opatrení zo strany súdu, ktoré navrhujú starí rodičia voči nej, s tými sa absolútne nemôže stotožniť. Nenarúša riadnu výchovu maloletej, práve naopak sanží sa o zabezpečenie jej najlepšej výchovy a zachovanie jej záujmov. Ako bolo uvedené, nikdy maloletú úmyselne neovplyvňovala. Ak maloletá preberá jej vzory správania sa je to spôsobené ich úzkou citovou väzbou.

Podľa ust. § 102 ods. 1 O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 sa použijú primerane.

Podľa ust. § 75 ods. 1,2,3,4,5,7,8 O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu. Návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich vydanie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh podľa § 75a musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia sociálnych služieb, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené, a musí byť z neho zrejmé, že navrhovateľ sa domáha vydania predbežného opatrenia podľa § 75a. Návrh podľa odseku 9 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy. Ak návrh nemá všetky náležitosti podľa odseku 2, súd postupuje podľa § 43 a v uznesení uvedie vady návrhu; to neplatí na konanie, ktoré môže začať súd i bez návrhu. O návrhu na vydanie predbežného opatrenia, ktorý má náležitosti podľa odseku 2, rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu a v prípade, keď nebol spolu s návrhom, ktorý má náležitosti podľa odseku 2 zaplatený súdny poplatok, do 30 dní od zaplatenia súdneho poplatku. Ak súd rozhoduje o návrhu na vydanie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b) a g), rozhodne najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2. Ak súd rozhoduje o návrhu na vydanie predbežného opatrenia podľa § 75a, rozhodne najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2. Na rozhodnutie súdu o predbežnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvého stupňa. Súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov.

Podľa ust. § 76 ods. 1, písm.f/ O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel predbežného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Predbežné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Predbežné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným opatrením, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechané na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením predbežného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem dieťaťa. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovenie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o vydaní predbežného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybné preukázaný.

Podľa ust. § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode.

Nariadenie predbežného opatrenia predpokladá, aby zo strany starých rodičov bola aspoň osvedčená danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej a dočasnej úpravy. Vychádzajúc z obsahu návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je nepochybné, že medzi matkou maloletého dieťaťa a starými rodičmi ako aj otcom dieťaťa sú vzťahy narušené, pričom nie sú schopní sa dohodnúť ohľadne stretávania sa s maloletým dieťaťom. Vzhľadom na uvedené súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom, ktorý vypracoval znalecký posudok a záverom uviedol, že nezistil skutočnosti, ktoré by mali brániť stretávaniu sa maloletej so starými rodičmi z otcovej strany. Stretávanie sa so starými rodičmi z otcovej strany môže pozitívne vplyvať na mentálny vývin maloletej. Vzhľadom k tomu, že medzi stretávaním sa maloletého dieťaťa starými rodičmi došlo k dlhodobejšej pauze, súd upravil stretávanie sa starých rodičov s dieťaťom raz mesačne t.j. v stredu od 16.00 hod. do 18.00 hod. tretí týždeň v mesiaci v stredu za prítomnosti matky a to s prihliadnutím na vypracovaný znalecký posudok.

Na základe vyššie uvedených skutočností s prihliadnutím na závery znaleckého posudku súd v časti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel.

V ďalšom návrhu starých rodičov na nariadenia predbežného opatrenia ohľadne nariadenia výchovného opatrenia matke maloletého dieťaťa súd návrh zamietol, nakoľko v tejto časti neosvedčili a nepreukázali naliehavú potrebu nariadenia predbežného opatrenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 O.s.p.).